

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/19/1604

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	19.06.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	25.04.2019
Teabevaldaja	Peipsiääre Vallavalitsus aadress: Tartu mnt 1, Alatskivi alevik, 60201 Tartu maakond e-posti aadress: vald@peipsivald.ee
Vaide esitaja	KÜ Vara 6 aadress: Vara küla, Peipsiääre vald
Volitatud esindaja	Eraisik e-post: xxxxxxxxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teen Peipsiääre Vallavalitsusele ettepaneku järgida edaspidi teabenõuetele vastamisel AvTS-s sätestatud nõudeid;**
- 3) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda kaebusega teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2).

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 25.04.2019 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide, mille kohaselt ei olnud Peipsiääre Vallavalitsus, vaatamata vaide esitaja meeldetuletusele, vastanud seaduses sätestatud tähtaja jooksul vaide esitaja 16.04.2019 esitatud teabenõudele.
2. Kuna vaides esinesid puudused, andis inspektsioon vaide esitajale tähtaja vaides esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
3. 06.05.2019 teavitas vaide esitaja inspektsiooni, et Peipsiääre Vallavalitsus on pikendanud teabenõudele vastamise tähtaega 30 päeva võrra, mis ei ole kooskõlas avaliku teabe seadusega.
4. 10.05.2019 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Esitan kaebuse andmekaitseaduse par. 46 lg 1 alusel seoses teabenõude mittetäitmisega ja seaduses ettenähtud tähtjast mittekinnipidamise kohta Peipsiääre vallavalitsuse poolt.

Ühtlasi olen edastanud 16.04 AKI infomailile märgukirja selle kohta, et teabenõude vorm KOV lehel keelab teabenõude esitamist veebi kaudu. Kuna e-kirja teel saadetud teabenõuet KOV samuti ei täida, siis palun uurida, kas KOV veebi teabenõude esitamise keelamine on pahatahtlik ja on seadusega vastuolus.

Teabenõude sisu ja meeldetuletus on all kirjavahetuses. Olen KÜ Vara 6 esindajana soovinud KÜ 6 puudutavat volikogu otsust antud korterhoone kaugküttepiirkonda määramise osas.

02.05.2019 pikendas Peipsiääre Vallavalitsus teabenõudele vastamise tähtaega kuni 03.06.2019, kuna soovitud dokumendi saamiseks on vallavalitsus esitanud päringu Rahvusarhiivile.

06.05.2019 esitas vaide esitaja vaide lisa, milles märkis järgmist: *Tähtaja pikendamine 30 kalendripäeva võrra on vastuolus avaliku teabe seaduse nõuetega.*

Eeltoodud seaduse par. 19 alusel, teade tähtaja pikendamise kohta koos põhjendusega väljastatakse 5 tööpäeva jooksul ning teabenõude täitmise aega saab põhjendatud juhul pikendada 15 tööpäeva võrra.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastused küsimustele:

- 1. Peipsiääre Vallavalitsus ei oma antud dokumente. Endise Vara valla dokumendid on saadetud arhiivi, arhiivist järelepärimisele saadud dokumendi kohaselt on Vara vallavolikogu kehtestanud kaugküttepiirkonna volikogu määrusega nr.3 20.01.2004.a.*
- 2. Heast tahtest ning vastutulekust küsija soovile palusime pikendust vastamiseks, kuni saame teabe arhiivist.*
- 3. Õiguslikku alust ei ole, kuid meil puudus kogemus, kui palju võtab aega teabe saamine arhiivist ning palusime aega kuu, et mitte valetada ja lootes küsija vastutulekule.*
- 4. Teabenõudele on vastatud.*
- 5. Vastus teabenõudele manuses. Infoks lisame ka Vara volikogu määruse kaugkütte piirkonna kehtestamisest.*

Vastuses teabenõudele vastas vallavalitsus vaide esitajale järgnevalt:

Kuigi me poleks seaduse järgi pidanud Teile vastama, kuna meil pole endise Vara valla dokumente, tulime Teile vastu ja palusime teabenõudele pikendust, kuni saame vastavad dokumendid arhiivist. Arhiivist väljastati meile Vara volikogu kaugkütte piirkonna määramise dokument. Antud volikogu määrus on täna kehtiv, kuna Peipsiääre vald on õigusjärglane Vara vallale. Määrus on edastatud taasesitamise viisil OÜ Kenadroni juhatusele.

Kuna soovitud teavet vaide esitajale ei väljastatud, siis võttis inspeksioon vallavalitsusega telefoni teel ühendust ning selgitas teabenõuete menetlemise ja vastamise korda.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab asutuselt teabenõude korras küsida asutuse valduses olevatest dokumentidest koopiaid või väljavõtteid. Teabenõudega ei saa nõuda teavet, mida asutuse valduses ei ole ehk siis teabenõude täitmiseks ei pea teabenõude saanud asutus teistelt asutustelt teavet küsima.

Tulenevalt AvTS § 21 lg-st 1 kui teabevaldaja ei valda taotletud teavet, selgitab ta välja pädeva teabevaldaja ja edastab talle teabenõude viivitamata, kuid mitte hiljem kui vii tööpäeva jooksu, teatades sellest samal ajal teabenõudjale. Inspeksiioonile arusaadavalt oli valdade ühinemise käigus antud Vara valla õigusaktid üle Rahvusarhiivile. Kuna Rahvusarhiivis olevatele dokumentidele juurdepääsu võimaldamisel avaliku teabe seadus ei kohaldu, v.a juurdepääsupiirangute osas, siis ei saanud vallavalitus edastada teabenõuet täitmiseks ka Rahvusarhiivile.

Rahvusarhiivis säilitatavatele dokumentidele reguleerib juurdepääsu arhiiviseadus ja arhiivieeskiri. Seega oleks Peipsiääre vallal tulnud teabenõude täitmisest keelduda ning selgitada, et soovitud teavet valla valduses ei ole. Kuna aga tegemist oli kehtiva õigusaktiga, siis on igati mõisteta ja õiguspärane, et vald asus soovitud teavet välja selgitama ja pöördus teabe saamiseks Rahvusarhiivi poole, kuid sellisel juhul ei ole oma olemuselt enam tegemist teabenõude täitmisega avaliku teabe seaduse mõistes, mida tulnuks ka vaide esitajale selgitada.

Kuna vallavalitsus luges vaide esitaja pöördumise teabenõudeks, siis seadus ei näe ette võimalust pikendada teabenõudele vastamist 30 päeva võrra. AvTS § 19 lubab teabenõude täitmise tähtaega pikendada 15 tööpäevani, kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev. Kuigi teabenõudele vastamisele on seaduses sätestatud kindlad tähtajad, ei ole haldusmenetluse käsiraamatu kohaselt seaduses sätestatud menetlustähtaja ületamine õigusvastane, kui viivitus on tingitud asutusest sõltumatutest asjaoludest, kuid sellisel juhul tuleb isikut teavitada tähtajast mittekinnipidamise põhjustest. Seega, kui vallavalitsus asus ise teabenõuet täitma, siis oli vallavalitsusel võimalus pikendada teabenõudele vastamist 15 tööpäevani ning kui selleks ajaks Rahvusarhiivilt vastust ei saanud, siis oleks sellest tulnud vaide esitajat teavitada ning viivitust põhjendada.

Küll aga ei saa inspeksiioon pidada õiguspäraseks vallavalituse käitumist teabenõudele vastamisel. Kui vallavalitsus asus vaide esitaja pöördumist lahendama teabenõudena ja küsis Rahvusarhiivilt ka soovitud dokumendi välja, pikendades teabenõudele vastamise tähtaega, siis oli vallavalitsusel kohustus vastav teave vaide esitajale ka väljastada või keelduda teabe väljastamisest, kui selleks oli õiguslik alus. Kindlasti ei saa teabenõude täitmisest keeldumist (peale seda kui vallavalitsus oli vaide esitaja soovitud dokumendi arhiivilt välja küsinud) pidada õiguspäraseks põhjusel, et teabenõude esitamise ajal soovitud dokumenti valla valduses ei olnud, kui teabenõudele vastamise ajal oli soovitud dokument vallal olemas.

Arusaamatuks jääb ka see, miks vaide esitaja soovitud dokument edastati kaugkütteteenuse osutajale, kui ettevõtte ei olnud seda dokumenti küsinud. Samuti ei saa ettevõttele dokumendi edastamist lugeda teabenõude täitmiseks. Teabenõudele vastamisel tuleb teave edastada teabenõude esitaja poolt soovitud aadressile, kui teabenõue esitaja ei ole palunud seda edastada kellelgi teisele. Nimelt sätestab AvTS § 17 lg 1, et teabenõue täidetakse teabenõudja poolt soovitud viisil. Antud juhul soovis vaide esitaja kirjalikku vastust enda aadressile.

Eeltoodust tulenevalt ei olnud teabenõude täitmise tähtaja pikendamine ja teabenõude täitmisest keeldumine ning teabe edastamine teenuse osutajale seadusega kooskõlas, millega vallavalitsus rikkus teabenõuete menetlemise ja teabenõuetele vastamise korda. Kuna aga menetluse käigus,

on vallavalitsus vaide esitaja soovitud dokumendi 13.06.2019 edastanud ka vaide esitajale, siis on õiguslik olukord saavutatud ning puudub alus ettekirjutuse tegemiseks, mistõttu jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel